

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació ordinària núm. 30/2025 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat en reunió ordinària de data 2 de març de 2026 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

### **Expedient núm. 30/2025**

*Nota: aquest expedient té molts punts de concomitància amb el 31/2025. El principal d'ells és que les queixes respectives es refereixen principalment a una mateixa crònica periodística. Però la Secretaria del CIC ha aplicat el criteri de desglossar-los atès que les queixes procedeixen d'entitats diferents i que la queixa que dona peu a l'expedient número 31, es refereix també a altres peces informatives publicades en diversos mitjans.*

**ASSUMPTE:** Queixa presentada per L.C. en nom de diverses entitats de La Garrotxa pel contingut d'una crònica publicada a El Punt/Avui el 10 de setembre de 2025 sobre una violació que es va produir a Olot durant les festes del Tura i que firmava la periodista Tura Soler Pagès.

### **MOTIU, CONTINGUT I ARGUMENTS DE LA QUEIXA**

La peça periodística que és motiu de la queixa es pot trobar en el següent enllaç:

<https://www.elpuntavui.cat/punt-divers/article/4-divers/2573520-violacions-a-les-festes-d-olot.html>

L'escrit presentat al CIC s'expressa en els següents termes:

*L.C membre del col·lectiu Soms Garrotxa, presento aquesta queixa en nom dels següents col·lectius:*

**Soms Garrotxa**, plataforma ciutadana que sorgeix de la necessitat de reivindicar i visibilitzar els drets i contribucions de totes aquelles persones que viuen a la Garrotxa, defensant els drets de ciutadania de totes: el dret al respecte mutu, a condicions dignes de vida, i a la justícia social.

**Aritja Cooperativa**, nascuda a la Garrotxa, treballa per promoure una comunitat sensibilitzada i crítica envers les desigualtats socials, des d'una mirada feminista i interseccional. L'entitat té com a objectiu desmuntar les estructures de poder i privilegi que sostenen les violències masclistes, LGTBfòbiques i altres formes d'opressió, fomentant una societat més justa i igualitària. Ho fa des d'un enfocament integral,

*participatiu i comunitari, posant al centre la prevenció i la sensibilització.*

**ADF (Autodefensa Feminista Comunitària de la Garrotxa)**, associació sense ànim de lucre que treballa per l'erradicació de les violències masclistes mitjançant l'aportació d'eines de prevenció, resposta i presa de consciència de les mateixes.

**AFI (Assemblea Feminista Interseccional de la Garrotxa)**, espai assembleari organitzat i constituït per dones i identitats dissidents. Actuem en pro de l'autodefensa, el suport mutu i la lluita feminista.

**AADAS (Associació d'Assistència a Dones Agredides Sexualment)** entitat que des dels anys 80 ofereix acompanyament integral, especialitzat i gratuït a persones que han enfrontat violències sexuals.

**Ateneu Popular Mala Petja**, projecte autogestionat per l'organització popular, la transformació social i l'oci alternatiu a Olot.

**AEiG Nostra Dona del Tura (Agrupament Escolta i Guia Nostra)**, associació d'educació en el lleure sense ànim de lucre. A través del jocs i les experiències compartides, intentem descobrir la realitat que ens envolta, aprendre a ser crítics amb la societat en què vivim i desenvolupar les capacitats necessàries per implicar-nos en la transformació del nostre entorn per construir una societat més justa i solidària.

*En primer lloc volem posar de relleu que condemnem tota agressió realitzada a qualsevol persona, posant-nos sempre al costat de la persona agredida. Justament per aquest motiu aquest escrit pretén posar de manifest la gravetat dels fets periodístics ocorreguts en relació a una possible greu agressió a una menor.*

*En data 10 de setembre, la periodista Tura Soler del diari "El Punt/Avui" va escriure un article titulat "Violacions a les festes d'Olot" en relació a una presumpta agressió sexual a una menor en el context de les festes del Tura d'Olot.*

*Considerem que aquest article no només podria vulnerar el codi ètic d'aquesta institució, que vetlla per l'ètica del periodisme a Catalunya, sinó que suma a les vulneracions patides per les persones agredides -- l'agressió pròpiament— la publicació d'informació de la seva identitat i detalls íntims sense el seu consentiment. Així mateix es publica informació del presumpte agressor que considerem té una intenció que sobrepassa la merament informativa. A més moltes de les afirmacions que es realitzen podrien vulnerar el que disposa la Llei 19/2020 d'igualtat de tracte i no discriminació de Catalunya.*

*En primer lloc, l'article mostra una revictimització la víctima, sexisme i culpabilització de les agredides.*

*El text publica detalls sobre la menor que no només la fan clarament identificable,*

*mentonant la seva situació de tutela o la seva identitat de gènere trans, sinó que la poden revictimitzar.*

*El text indica que les agredides "...havien consumit begudes alcohòliques o altres substàncies que podien minvar la seva capacitat de reacció."*

*Aquesta menció, sense context, pot ser llegida com a una forma de culpabilització, insinuant una corresponsabilitat de les víctimes.*

*Segons els criteris ètics, aquesta informació només hauria d'aparèixer si és fonamental per entendre els fets, cosa que no és el cas.*

*En segon lloc, l'article fa ús d'un llenguatge gratuïtament gràfic i sensacionalista, especialment greu en el cas de víctimes menors d'edat*

*L'article inclou referències explícites i innecessàries a elements íntims i sexuals, com ara: "amb els òrgans femenins" o "agressió sexual amb penetració".*

*Aquests detalls no són imprescindibles per informar de l'existència d'una denúncia per agressió sexual i, en canvi, aporten un component morbós i sensacionalista.*

*En el cas present, la víctima és menor d'edat, fet que fa encara més greu l'ús d'aquest tipus de llenguatge, perquè atempta contra la seva intimitat, contribueix a la seva revictimització i vulnera el deure de protecció especial de la infància establert pel Codi.*

*El relat dels fets hauria de preservar la dignitat i l'anonimat de les víctimes, no pas recrear-se en detalls gràfics que no són rellevants per a la comprensió informativa.*

*En tercer lloc, l'article exhibeix transfòbia i vulneració de la dignitat de les persones trans ja que:*

*El text subratlla de manera morbosa i innecessària la condició trans d'una de les agredides: "Es tracta d'una persona trans, amb els òrgans femenins però es caracteritza externament com si fos un noi."*

*Aquesta descripció redueix la persona a la seva corporalitat i com es caracteritza externament; en lloc de respectar la seva identitat de gènere, insinua que la seva identificació no és real, sinó "com si fos", o altrament dit, fictici.*

*Aporta informació irrellevant per al relat dels fets i contribueix a la patologització i estigmatització de les persones trans.*

*Això vulnera el principi del respecte a la dignitat, la no-discriminació i la protecció especial de col·lectius vulnerabilitzats.*

*En quart lloc, exhibeix racisme, xenofòbia i estigmatització de l'origen social de la persona presumptament agressora.*

*En el subtítol de la notícia es destaquen la nacionalitat i extracció social de la persona detinguda ("marroquí ex-MENA"). Aquest ús és contrari a l'Annex F del Codi Deontològic, que estableix explícitament que en els títols (i, per extensió, en subtítols i capçaleres) no s'han de mencionar nacionalitats, religions, ètnies o extraccions socials, llevat que siguin rellevants i essencials per a la comprensió de la informació, cosa que en aquest cas no passa.*

*Al cos de l'article també es destaquen del presumpte agressor el nom i cognom, l'origen Nacional ("marroquí...actualment habita a Olot"), i que va arribar sent menor. Tots aquests elements irrellevants contribueixen a la criminalització col·lectiva de les persones migrades i reforça estereotips negatius, cosa que alhora discrimina contra un col·lectiu vulnerabilitzat com és el dels menors sense referents familiars.*

*Volem també posar de manifest que el dia 10 de setembre, el mateix dia que es va publicar l'article, Aritja va contactar amb el mitjà de comunicació per transmetre aquestes queixes i demanar la rectificació de la notícia. A dia d'avui no hem rebut cap resposta ni s'ha corregit el text*

*Per tot això voldríem un pronunciament d'aquesta institució, i saber quines accions pensa prendre al respecte, en relació a la periodista i al mitjà en el que s'ha publicat aquest article.*

## **AL·LEGACIONS**

Des del CIC es van demanar al mitjà afectat les preceptives al·legacions i l'empresa editora d'El Punt/Avui, Hermes Comunicacions SL, les va fer amb el següent escrit, signat pel seu vice-president, Jordi Grau:

*"En resposta al vostre requeriment sobre els escrits de queixa per una presumpta vulneració del Codi Deontològic de la professió periodística que CIC ha admès a tràmit, us volem fer arribar la nostra versió dels fets i les al·legacions que hi presentem, tant del nostre mitjà com de la periodista a qui li afecta directament. Compartim els valors ètics que recull del Codi Deontològic i esperem que s'accepti la nostra interpretació del mateix.*

*Pel que fa a la primera queixa plantejada per L.C. com a membre del col·lectiu Som Garrotxa i en nom de set col·lectius més a la crònica publicada per la periodista Tura Soler a la seva secció El quadern Negre el 10 de setembre, considerem que els arguments que dona el desconegut portaveu d'aquests col·lectius és més una interpretació del que voldrien, en el sentit de controlar tota la informació que faci referència als fets ocorreguts o similars, que no una interpretació del que ha de fer el periodisme que és explicar les coses que passen quan passen, oferint el marc d'interpretació al lector.*

*No és cert com s'afirma que s'hagi publicat la identitat de la persona afectada. En tot cas, tampoc no és necessari cap consentiment si els fets són de rellevància pública. No hi ha*

*cap voluntat de revictimitzar la víctima i neguem que la informació de la periodista sigui sexista i culpabilitzadora de les agredides, en una interpretació absolutament parcial i fora de lloc de la persona que presenta la queixa.*

*Certament s'identifica la víctima com a persona trans dins de la normalitat que ens mereixen aquestes persones i se'n parla únicament perquè ha estat víctima d'una agressió sexual denunciada. No és cert que el que es publica la faci identificable, a la persona, ni tant sols quan s'indica la seva situació de tutela. Senzillament, això és veritat i és bàsic per entendre els fets. La informació de que havien consumit begudes alcohòliques, fet absolutament habitual a les Festes del Tura, forma part de la contextualització de les circumstàncies en que es van produir els fets relatats. Aquesta circumstància no culpabilitza les víctimes sinó que indica que eren més vulnerables a una agressió, un fet que ajuda a interpretar els fets dels que era objecte la crònica.*

*Rebutgem taxativament que la crònica faci ús d'un llenguatge "gratuitament gràfic i sensacionalista" com qui presenta la queixa considera que és parlar "d'òrgans femenins" i "agressió sexual amb penetració". Pel que fa a la última descripció és absolutament necessària perquè és el delictes específic que s'imputa al detingut i té una rellevància penal superior a l'agressió sexual sense penetració. Detalls absolutament rellevants i necessaris lluny de ser cap "component morbós i sensacionalista". Pel que fa a la minoria d'edat, l'ús del llenguatge ha de ser especialment curós pel que fa a les víctimes tinguin l'edat que tinguin. I relatiu al dret de protecció especial de la infància potser caldria demanar explicacions a l'administració que l'havia de tutelar, a la víctima.*

*També rebutgem l'acusació de transfòbia. Definir la víctima és una circumstància, sigui home, dona o persona trans. De fet, des de l'administració es recalca que totes les varietats corporals i sexuals són normal i entenem que de totes elles se n'ha de parlar amb normalitat.*

*Queda finalment l'acusació de que la crònica "exhibeix racisme, xenofòbia i estigmatització de l'origen social de la persona presumptament agressora". No s'hi posa pas per poc. Certament la notícia indica les circumstàncies de la persona detinguda pels fets dels que estem parlant i la dada va ser considerada rellevant per la periodista signant perquè creu que dona context a la notícia. Certament des de determinades entitats i des de la pròpia administració, es considera preferible no donar tota la informació per no donar cobertura a qui defensa, políticament i des de moltes entitats, les mancances del sistema d'acollida i tutela dels Menors no acompanyats. La informació requereix de totes les dades rellevants, tot i que s'està imposant un sistema de censura que pretén que allò del que no es parla, no existeix.*

*Finalment, sorprèn que el portaveu de tantes entitats en una cas rellevant com aquest, en el que fa unes acusacions tan dures i contundents, ho faci de manera anònima. A El Punt Avui es va decidir fa molt de temps no donar inicials en cap cas i es considera que sempre que tinguem els noms de persones afectades per un fet, els donarem si és rellevant. I mai en el cas de víctimes o persones menors d'edat. Defensem que la informació que es facilita a la crònica és absolutament veraç. Del sentit de la queixa si s'apliquessin les mutilacions que el portaveu proposa, deixaria d'existir la notícia, que possiblement és el que voldria, ja que es creu capacitat per dir el que es pot o no escriure, en una forma de censura que va contra les normes més elementals del periodisme.*

*Pel que fa a la segona queixa de la Responsable de l'Àrea de Planificació i Desplegament Territorial de la Direcció General de polítiques públiques LGBTI+ del Departament d'Igualtat i Feminisme de la Generalitat de Catalunya estudiem el contingut de la queixa i lamenten sí, com diuen, té imprecisions en el seu contingut. Possiblement, ja que se suposa que ells sí tenen tota la informació, es degui al fet que les autoritats policials no van voler difondre els fets ocorreguts per evitar la seva publicació, com ja és habitual. Però rebutgem que hi hagi una falta de sensibilitat i respecte envers les persones trans com indiquen que té la periodista Tura Soler i defensem com a mitjà que les dades que s'ofereixen a la crònica son necessàries i rellevants i que en cap cas, al no ser identificada de cap manera, no*

*poden estigmatitzar ni revictimitzar ningú. Que no aporten res a la notícia, no deixa de ser la seva opinió. Pel que fa a la nacionalitat de la persona detinguda, ni és discriminatòria ni comporta cap actitud negativa de la societat respecte els immigrants. Senzillament és veritat. “*

(Nota: el darrer paràgraf de l'escrit del senyor Grau fa referència a una altra queixa, la presentada sobre la mateixa notícia i que es tracta en un expedient separat).

## **CONSIDERACIONS**

Cal celebrar, en primer lloc, que tant el portaveu de l'empresa com la periodista autora de la peça (en nom de qui diu parlar també) afirmen de manera clara que comparteixen els valors ètics continguts en el Codi Deontològic i que considerin que allò que hi ha en qüestió és la interpretació que se'n pugui fer.

Abans d'entrar a donar voltes a aquestes interpretacions cal advertir tanmateix un malentès que es desprèn del contingut del text del senyor Grau. És quan es refereix a la condició “anònima” de la persona que presenta la queixa. Aquesta no hauria estat admesa a tràmit si efectivament s'hagués donat aquesta circumstància d'anonimat. La queixa va ser presentada amb noms i cognoms i, simplement és el mateix CIC qui té per costum preservar l'anonimat de les persones que presenten les queixes mentre aquestes es troben en fase d'al·legacions i de ponència.

I, ara sí, procedim a discutir les interpretacions que es fan per les dues parts, la demandant i la demandada, dels diversos aspectes de la crònica feta per la periodista Tura Soler.

1. Revelació de la identitat de la víctima. A l'escrit de la queixa es diu que la crònica aporta prou dades perquè es pugui deduir fàcilment la identitat d'una de les víctimes. Les úniques coses que se'n diuen són que es tracta d'una persona transsexual i que es troba en una situació de tutela per part de la DGAI. Òbviament pot succeir que en cercles molt determinats de la ciutat d'Olot aquestes dades puguin fer pensar en alguna persona concreta, però no sembla que això pugui ser traslladable al públic en general, els lectors del diari qüestionat. En tot cas, la situació de tutela podria ser considerada una dada d'interès informatiu per raons contextuais. No tant la condició de trans, com s'argumenta en el punt següent.
2. Un altre punt posat en qüestió és el fet mateix que es desveli que la menor és una persona transsexual. Aquí cal fer una ponderació basada en diversos factors. D'entrada ens trobem amb dues possibles línies argumentals antagòniques. Una seria la restrictiva, centrada en el perill d'estigmatització de la víctima (i/o



revictimització, com reclamen els autors de la queixa). L'altra línia argumental seria diametralment oposada: si el que es vol és "normalitzar" la condició de tots els components del col·lectiu LGTBI, el que s'ha de fer és no amagar-la sinó més aviat visibilitzar-la o, com a mínim, tractar-la amb naturalitat i sense oscurantismes. Aquesta segona línia argumental és la que sembla adoptar l'escrit d'al·legacions del grup Hermes Editorial.

En un decàleg (\*) sobre el tractament informatiu del col·lectiu LGTBI impulsat fa onze anys per la revista Infogai i en el qual hi va haver participació del Col·legi de Periodistes, entre d'altres entitats, es feia especial èmfasi en la qüestió de la visibilitat. Però, al mateix, temps, al punt 5 s'hi deia: "Durant molts anys des dels mitjans de comunicació s'ha contribuït a fomentar una imatge negativa de gais, lesbianes i transsexuals associada a aspectes com el patiment, malalties com la sida, el suïcidi o la prostitució. Per això **demanem que en les notícies protagonitzades per lesbianes, gais o transsexuals, o en els productes de ficció, no es presenti la condició de gai, transsexual o lesbiana com si estigués connectada intrínsecament amb situacions truculentes, la malaltia, la mort o el patiment**".

Tot i que aquest decàleg no ha passat mai a formar part del cos doctrinal del Codi Deontològic del Col·legi, aquest punt aporta força llum a les aspiracions que tenen les diverses entitats vinculades al col·lectiu LGTBI pel que fa als conceptes de "visibilitat" i de "normalització".

(\*) *Decàleg deontològic per als mitjans de comunicació*. Barcelona, 2005.

D'altra part, es criteri força comú en la majoria de codis deontològics que no s'han d'incloure dades personals sensibles si no aporten context imprescindible al fet noticiós. I la identitat trans no és un detall neutre en la nostra societat; encara comporta risc de:

- estigmatització
- morbositat
- identificació indirecta (en notícies locals, això és especialment delicat)
- revictimització

El que sembla força evident és que l'explicitació de la condició de trans d'una de les víctimes desplaça el focus informatiu. La notícia passa de ser "una violació" a "una violació d'una persona trans". És a dir, el centre d'atenció informativa es mou de la violència a la identitat. El missatge implícit ve a ser "no és una víctima qualsevol". I això és estigmatitzador.

L'explicitació de la condició de transsexual de la víctima podria ser justificable en el supòsits que no es donen en el cas que ens ocupa:

- a) Si el fet és un delictes d'odi o hi ha indicis de transfòbia. En aquest cas la identitat formaria part d'un context causal.
- b) Si la víctima ho ha fet públic voluntàriament, com a element de denúncia social o una voluntat de visibilització.
- c) I es tractés d'una notícia que tractés de formes de violència que afecten el col·lectiu transsexual.

En qualsevol d'aquests supòsits la condició de transsexual de la víctima deixa de ser només un detall personal per convertir-se en un element estructural de la informació. Però també en aquests casos caldria evitar el sensacionalisme i usar un to respectuós. De tota manera, com ja hem dit, són circumstàncies que no es donen en aquest cas.

- 3. La queixa fa també referència als detalls que inclou la crònica, que considera innecessaris, i especialment inadequats pel fet de ser la víctima una persona menor, la imatge de la qual mereix una protecció especial. Entre aquests detalls especifica referències explícites i innecessàries a elements íntims i sexuals com ara “amb els òrgans femenins” o “agressió sexual amb penetració”. S'afirma al text de la queixa que aquests detalls no són imprescindibles per informar de l'existència d'una denúncia per agressió sexual i, en canvi, aporten un component morbós i sensacionalista.

La referència als “òrgans femenins” està relacionada amb el fet de desvelar-se que és una persona trans, ja que, de no produir-se aquesta circumstància aquest detall no seria destacat. I això ja ha quedat suficientment discutit en el punt anterior. Major reflexió demana la referència a la penetració.

Cal tenir present que abans de la reforma del 2022 del Codi Penal espanyol abús sexual i violació eren conceptes diferenciats i la distinció entre ambdós depenia principalment de l'ús de violència o la intimidació i de l'existència de penetració. Amb l'entrada en vigor de la Llei de garantia integral de la llibertat sexual (popularment coneguda com la del “només sí és sí”) va quedar formalment eliminada la distinció entre abús sexual i agressió sexual/violació. Això, sense entrar en els aspectes positius que pugui tenir, comporta una certa dificultat per als informadors a l'hora de descriure la gravetat de les accions perpetrades. Dir que s'ha produït un “abús sexual” quan es tracta realment d'una violació seria incórrer



clarament en un dèficit informatiu. Però, parlar de violació, actualment comporta que automàticament els lectors entendran que es tracta d'un acte sexual violent que ha inclòs la penetració? En aquest sentit és més que dubtós que es pugui considerar que al·ludir expressament a la penetració sigui incórrer en llenguatge sensacionalista o morbós.

I un altre element inclòs a la crònica que les entitats denunciants consideren inadequat és quan s'hi explicita que els atacs van ser en espais exteriors i que les víctimes estaven afectades pel consum de begudes alcohòliques o altres substàncies "que podien minvar la seva capacitat de reacció davant l'agressió". Aquesta tanmateix és una informació factual que no conté, si no se li vol buscar, cap intenció de justificar ni les víctimes ni els agressors.

4. La última consideració fa referència al fet que a la informació es desvela la identitat d'un dels nois detinguts arran dels fets relatats no només amb el nom sinó amb la referència explícita a la seva nacionalitat marroquina sinó a altres detalls de la seva vida: "un noi marroquí de 23 anys que va arribar a Catalunya el 2017, és a dir quan encara era menor, i que actualment habita a Olot". Aquestes dades són fins i tot incloses en el subtítol de la informació.

Sobre aquesta qüestió el CIC té establerta una consolidada doctrina deontològica, substanciada a través de múltiples pronunciaments, i existeix a més, com a referència sempre present, el contingut de l'annex F del Codi Deontològic, sobre l'esment de nacionalitats o ètnies. En aquest annex es recomana d'una manera inequívoca que aquestes circumstàncies no siguin recollides a les notícies, i s'especifica d'una manera explícita que sobretot cal no fer-ho en els titulars.

Cal dir que l'esmentat annex deixa oberta l'excepció als casos en què aquest esment sigui indispensable per a la comprensió de la notícia. I el cert és que el context social i polític actual obliga a pensar que sectors no menors del públic consumidor de notícies tendeixen a considerar cada vegada més rellevant la procedència dels malfactors. És un assumpte que, clarament, està situat actualment en el focus del debat ciutadà. I que, consegüentment, podria ser objecte de noves reflexions per part del CIC. Però ara per ara, com dèiem, la "doctrina" deontològica emanada de la institució és clara i inequívoca. I possiblement si ha de ser mantinguda és precisament per contenir fins allà on es pugui la proclivitat de certs sectors ciutadans a identificar immigració i delinqüència.

Com s'ha pogut anar observant, l'encreuament de les consideracions fetes per part de les entitats que presenten la queixa i les que fa el representant del Grup Hermes té molts matisos i clarobscur. Però no poden quedar massa dubtes en el judici que la peça periodística qüestionada té clares fissures ètiques. Es troben especialment en l'exposició pública de la condició de transsexual per part d'una de les víctimes de la violació i en la explicitació de la nacionalitat del detingut.

En conseqüència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

**ACORD**

La informació periodística signada per la periodista Tura Soler Pagès a El Punt/Avui el 10 de setembre de 2025 sobre unes violacions a les Festes olotines vulnera el criteri 12 del codi ("Respectar la identitat de les persones i la seva integritat física i moral") i és contrari també al contingut de l'annex F (que fa referència a la cita de la nacionalitat de persones implicades en actes delictius).

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 3 de març de 2026. Certifico.

Vistiplau

Josep Carles Rius

President

Josep Rovirosa

Secretari General